

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Obsah

1. ZÁKLADNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	2
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	3
2.1. Velikost školy, počet tříd.....	3
2.2. Charakter budovy, okolí školy	3
3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	4
3.1. Věcné podmínky	4
3.2. Životospráva.....	5
3.3. Psychosociální podmínky	7
3.4. Organizace – organizace chodu školy	8
3.5. Řízení mateřské školy	9
3.6. Personální podmínky – personální zajištění	10
3.7. Spolupráce s rodiči – spoluúčast rodičů	11
3.8. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	12
3.9. Vzdělávání dětí nadaných.....	12
3.10. Vzdělávání dětí od dvou do tří let	13
4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ:	14
4.1. Vnitřní uspořádání školy a jednotlivých tříd	14
4.2. Výčet činností, při kterých je efektivní souběžné působení dvou učitelů v každé třídě	15
4.3. Pravidla pro přijímání dětí.....	16
4.4. Pravidla pro individuální vzdělávání	16
5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU:.....	16
5.1. Zaměření školy	16
5.2. Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	17
5.3. Metody a formy vzdělávání	17
5.4. Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	19
5.5. Zajištění průběhu vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných.....	21
5.6. Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	21
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH.....	21
6.1. Integrované bloky s nabídkou tematických částí.....	23
6.2. Doplnující programy a další aktivity	38
7. EVALUAČNÍ SYSTÉM.....	39
8. Závěr	40

1. ZÁKLADNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název dokumentu:	Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Motivační název:	Poznejme společně svět okolo nás i v nás
Číslo jednací:	.../201...
Název školy:	Mateřská škola, Praha 10, Bajkalská 19/1534
Sídlo:	Praha 10, Bajkalská 19/1534, 100 00
Právní forma:	Právní subjekt – příspěvková organizace
IČO:	70924180
Rezortní identifikátor školy:	600040747
IZO MŠ:	107504014
IZO ŠJ:	102485569
Identifikátor datové schránky:	rszcxhc
Zřizovatel školy:	ÚMČ Praha 10, Vršovická 68, 101 38 Praha 10
Ředitelka školy:	Mgr. Ludmila Pešulová
Telefon:	272 741 003, 725 928 451, ředitelka 725 928 452
Kapacita školy:	55 dětí
Kapacita školní jídelny:	60
Webové stránky školy:	http://www.bajkalska.cz
E-mailová adresa:	msbajkalska@seznam.cz sjbajkalska@seznam.cz
Zpracoval:	ředitelka a pedagogický tým mateřské školy
Platnost dokumentu:	ŠVP je platný od 1. 9. 2017 do 31. 8. 2021

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Velikost školy, počet tříd

Mateřská škola je přízemní, částečně podsklepená budova s dvěma třídami, společnou hernou, vlastní jídelnou s kuchyní a šatnami dětí a zaměstnanců. Provoz školy byl zahájen 26. 3. 1950.

Ve škole jsou dvě třídy stejné velikosti, věková skladba dětí v těchto třídách vychází dle aktuální věkové skladby dětí navštěvujících mateřskou školu. Do tříd jsou zařazovány zpravidla dle věku. Ve třídě je zapsáno maximálně 28 dětí, kapacita školy je 55 dětí. Vzdělávání zajišťují čtyři učitelky a ředitelka školy. Tým školy dále tvoří asistent pedagoga, provozní asistent, školnice, provozní zaměstnanec, vedoucí školní jídelny a dvě kuchařky. Počet zaměstnanců a jejich pracovních úvazků vychází z limitů, normativů a realizace projektů MŠMT a mění se v závislosti na těchto rozpočtových ukazatelích.

Mateřská škola je přízemní, bezbariérová. Je umístěna v klidné, jednosměrné ulici, ovšem blízko hlavní vršovické třídy a náměstí, v dosahu městské hromadné dopravy. Její atraktivitu umocňuje rozsáhlá školní zahrada, krytá vzrostlými stromy, které v letních měsících poskytují příjemný stín. Na zahradu přesouváme i značnou část výchovně vzdělávací činnosti, ať v dopoledních, ale i odpoledních časech, využíváme ji k pozorování změn v přírodě během celého roku, k hrám, letnímu otužování, pořádání zahradních slavností, divadelních představení, pohybovému vyžití.

Budovu protíná centrální chodba, ze které je vstup do tříd, herny, jídelny a sociálního zařízení. Uspořádání prostor (dané stářím budovy) klade na děti požadavek samostatnosti v orientaci v prostoru, samozřejmě je ovšem neustálý dohled dospělé osoby. Třídy jsou každá umístěna na opačném konci chodby, uprostřed se nachází společná herna, jejímž sdílením napomáháme vzájemnému učení dětí, jejich socializaci, spolupráci. Díky této dispozici dochází k častému každodennímu kontaktu dětí mezi sebou ve třídách, s ostatními učiteli i zaměstnanci školy, k důkladnému poznávání prostředí a lidí v něm, a tím pádem k upevňování pocitu jistoty a bezpečí ve známém prostředí.

Vlastní vaření se uskutečňuje ve školní kuchyni, která byla v roce 2017 částečně zrekonstruovaná (nově položená dlažba, výmalba), dovybavená konvektomatem, novou lednicí a mrazákem. Provoz zajišťuje vedoucí školní jídelny a dvě kuchařky.

Provozní doba mateřské školy je od 6:30 do 17:00 hodin.

2.2. Charakter budovy, okolí školy

Mateřská škola je dřevěná přízemní budova s rozsáhlou terasou. Tu využíváme jako zahradní učebnu, hernu, venkovní prostor při nepřízni počasí. Technický stav budovy odpovídá jejímu stáří, v současnosti je vypracován projekt na výstavbu nové šestitřídní mateřské školy umístěné v areálu zahrady školy a nevyužívaného sousedního pozemku.

Součástí školy je velká školní zahrada, která je celá oplocená, s brouzdalištěm, pískovištěm a certifikovanými venkovními herními prvky, obměňovanými dle jejich stavu a potřeby. Pohybové aktivity podporují dvě sestavy se skluzavkou a houpačkou, pohyblivá lávka, kladiny. Další aktivity umožňují zahradní domečky, pružinové houpačky, tabule pro malování

apod. Ekologické aktivity umožňuje vyvýšený záhon (pořízený v rámci účasti v projektu „Záhony pro děti“), třídní zahrádky umístěné na terase školy, domeček pro broučky, krmítko pro ptáky, kompostéry a celý charakter zeleně v zahradě. K hrám na zahradě se snažíme v co největší míře využívat přírodní přirozené materiály, dostupné na zahradě – dětmi bylo vytvořeno kameniště, překážková dráha seskládána z kmenů starého stromu, mezi stromy nataženo lano pro cvičení rovnováhy. V roce 2018 byl pořízen venkovní vrbový proutěný domeček.

K zahradnímu vybavení patří zahradní sklad hraček, nářadí a náčiní.

Naše mateřská škola nabízí dětem kvalitní standartní a širokou nadstandartní péči. Dětem pravidelně čteme, v rámci projektu „Duhový tandem“ podporujeme mezigenerační spolupráci návštěvami a čtením dětem od prarodičů, využíváme služeb a programů městské knihovny v Ruské ulici, navštěvujeme ekologické programy ve středisku ekologické výchovy Toulcův dvůr, spolupracujeme se základními školami v okolí, se Základní uměleckou školou umístěnou v sousedství naší školy, pořádáme školní výlety mimo hranice hlavního města, se staršími dětmi vyjíždíme pravidelně na jaře na ozdravný pobyt v přírodě, pravidelně se zúčastňujeme aktivit pořádaných zřizovatelem školy. Mimo jiné se jedná o pravidelné vánoční výtvarné výstavy, vyzdobení stromku mateřské školy na Kubánském náměstí, hudební vystoupení na vánočních trzích pořádaných MČ Praha 10 apod. Zřizovatel školy zajišťuje všem předškolákům bezplatné seznamování se s anglickým jazykem v rámci projektu „Angličtina ve školkách“. Úzce spolupracujeme s Pedagogicko – psychologickou poradnou Prahy 10, Speciálně pedagogickým centrem. V odpoledních hodinách pořádáme kroužek Keramiky, výuku bruslení či další nadstandartní aktivity dle zájmu rodičů a dětí. Veškeré snažení všech zaměstnanců školy směřujeme k vytvoření pohody, klidu a porozumění, k navázání vzájemné důvěry a spolupráce mezi všemi aktéry výchovně vzdělávacího procesu.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Základní podmínky, které je třeba při vzdělávání dětí dodržovat, vymezují příslušné právní normy – zákony, vyhlášky, prováděcí předpisy. V návaznosti na ně tento školní vzdělávací program popisuje a doplňuje další materiální, organizační, personální, psychohygienické a pedagogické podmínky, které ovlivňují kvalitu vzdělávání.

3.1. Věcné podmínky

Prostory tříd a školy:

Třídy jsou velké, slunné, dobře větratelné, mají svůj osobitý charakter vybavení a jsou uspořádány tak, aby vzdělávací nabídka uspokojovala potřeby dětí. Třídy jsou vybaveny čistíčkami vzduchu. Herna umístěná mezi třídami umožňuje operativní zvětšení prostoru dle momentální situace. Herna nabízí tematické koutky, je využívána též v odpoledních hodinách pro konání nadstandartních aktivit, které tak nenarušují běžný chod školy. Škola je vyzdobena pracemi dětí, které se tak podílejí na vytváření příjemného prostředí, ve kterém se pohybují. Každá třída má svoji šatnu, ve které má každé dítě svoje místo označené jeho obrázkovou značkou. Šatny zdobí práce dětí. Jsou zde umístěny i třídní nástěnky s informacemi pro rodiče.

Materiální podmínky:

Nábytek tříd je funkční a v množství, které odpovídá počtu dětí. Šatny dětí jsou vybaveny nábytkem, který vytváří předpoklady pro samostatnost dětí. Hygienické zařízení, společné pro obě třídy, vyžaduje zvýšené nároky na samostatnost dětí a organizaci dne v mateřské škole, odpovídá ale hygienické vyhlášce. V roce 2017 bylo částečně rekonstruováno. Učitelé mají k dispozici notebook pro zpracování třídní dokumentace, prezentace umožňuje multimediální katedra a promítací plátno. Tato katedra se též využívá k práci s dětmi k podpoře digitálního vzdělávání dětí. Z tohoto důvodu byly v roce 2018 pořízeny do každé třídy robotické včelky Bee – bot. Škola je pokryta WIFI signálem, k dispozici je multifunkční barevné zařízení.

Hračky, pomůcky, nářadí, náčiní:

Hračky a učební pomůcky jsou ve třídách v potřebném množství, odpovídají věkovému složení tříd. Hračky jsou dětem volně přístupné v rámci dohodnutých pravidel. Pokud umístění hraček neumožňuje sebeobsahu dětí, vědí, koho a jak pomoc požádat. Jsou průběžně obnovovány a doplňovány. Další učební pomůcky jsou uloženy ve skříní tělovýchovných pomůcek. Některé velké učební pomůcky se na třídách dle potřeb střídají, např. divadelní scéna, paravany, domečky, stůl na vodu nebo písek apod.

Učitelé připravují dětem dostatek materiálu a pomůcek pro experimenty a plánovitě obměňují hračky a učební pomůcky na třídách, a tak podporují učení a motivaci. Děti si po sobě hračky průběžně uklízí.

Vybavení exteriéru:

Školní zahrada plynule navazuje na budovu. Je nadstandartně prostorná, pravidelně udržovaná, vybavená certifikovanými herními prvky s pravidelnou údržbou a revizemi. Umožňuje různé druhy aktivit. Venkovní stoly umožňují převádět výchovně vzdělávací proces ven.

Hygienické a bezpečnostní požadavky realizuje prostřednictvím těchto vnitřních předpisů:

- Provozní řád a Sanitační řád
- Proverky BOZP, požadavky na vybavení, opravy a investice
- Směrnice pro evidenci majetku, inventarizace

Další záměry na cestě ke kvalitě v oblasti věcných podmínek:	Termín:
Postupné dovybavování dětským nábytkem respektující antropometrické požadavky.	2018/2019
Vytvoření intimního prostředí na dětských toaletách.	2020
Zaměříme se na efektivní využívání a doplňování učebních pomůcek – čtenářská, matematická, digitální pregramotnost.	2020
Vytvoření polytechnického hnízda.	2021
Rozšíříme nabídku vzdělávacích aktivit a přírodních prvků na školní zahradě.	2021

3.2. Životospráva

Zdravá výživa, strava a kultura stolování:

Dětem je poskytována plnohodnotná, vyvážená a pestrá strava, je zachovávána vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů. Skladba jídelníčku je

pravidelně vyhodnocována „spotřebním košem“. Děti do jídla nenutíme, snažíme se ale, aby jídlo alespoň ochutnalo. Vedeme děti k samostatnosti při sebeobsluze. V jídelně je výdejové okno a okno na odevzdání použitého nádobí, starší děti se obsluhují samy, mladším pomáháme dle jejich možností.

Děti jsou záměrně vedeny k tomu, aby stolovaly v klidu, pohodě. Učitelé jsou při stolování dětem vzorem. Komunikace o jídle je součástí kultury školy. Celý den je zajištěn pitný režim, který učitelky aktivně podporují. Základem pitného režimu je voda.

Školní jídelníček je zveřejňován ve vstupu do budovy mateřské školy i na webu MŠ, aby mohl být vhodně doplňován v rodinách.

Vnitřní pohoda a denní režim:

Denní řád v mateřské škole - stanovený režim dne a denní program je doporučená časová osa, aktuální realizace vychází z individuálních potřeb dětí a aktuálních akcí školy. Zajišťujeme dostatečný časový prostor pro spontánní hry dětí. Konkrétní organizace dne je stanovena ve Školním řádu.

Dodržováním režimu dne a týdne uspokojujeme u dětí potřebu jistoty a řádu.

Zdravý pohyb a pobyt venku:

Je zajišťován každodenně. Délku pobytu přizpůsobujeme počasí a povětrnostním podmínkám. Umožňujeme dětem v největší možné míře pohybové využití.

Každodenně připravujeme pro děti nabídku pohybových činností. Realizujeme každodenní zdravotně preventivní pohybové aktivity, zdravotní cvičení. V každé třídě i na školní zahradě je prostor pro spontánní pohybové aktivity. Učitelé aktivně podporují pohyb každého dítěte a učí je novým dovednostem.

Zajištění odpočinku:

Respektujeme individuální potřeby odpočinku či spánku, potřeby dětí a požadavky rodičů. Dětem s nižší potřebou spánku je nabízen jiný klidový program tak, aby nerušily děti, které odpočinek potřebují. Nejstarším dětem je odpočinek na lůžku zkracován a nahrazován klidovými činnostmi mimo lůžko. Donucovat děti ke spánku na lůžku je nepřipustné.

Zdravé prostředí:

Předcházíme zraněním a infekcím, učíme děti dodržovat základní hygienické a bezpečnostní návyky, přizpůsobit své chování prostředí. Zásady bezpečnosti jsou zdůvodněné a srozumitelné.

Škola je členem celostátní sítě mateřských škol se zájmem o environmentální výchovu Mrkvička, soustavně usilujeme o zlepšování ekologické výchovy.

Podpora zdravého životního stylu:

Probíhá prostřednictvím vzoru učitelky, personálu, cílených aktivit. Děti si osvojují zdravé návyky díky častému zařazování tohoto tématu do každodenního běhu školy, zdraví svému i ostatních věnujeme pozornost a vytváříme situace, ve kterých se děti mohou samostatně rozhodovat podle zásad zdravého životního stylu, dávat a přijímat zpětnou vazbu na tato rozhodnutí. Využíváme pyramidu zdravého životního stylu pro vysvětlování, plánování a reflexi.

Psychohygienické potřeby dětí dále konkrétně upravuje Provozní řád MŠ.

Další záměry na cestě ke kvalitě v oblasti životosprávy:	Termín:
Účast v projektu „Svět nekončí za vratky, cvičíme se zvířátky“ – Česká obec sokolská	2018/2019
Aktivity v projektu Mrkvička - ekologie s dětmi a pro děti, přírodovědná gramotnost	2019
Vybavení pro stolničení – kultura stravování	2019
Vzdělávací semináře, workshopy a besedy pro rodiče na téma životospráva	2020

3.3. Psychosociální podmínky

Kvalita prostředí:

Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně. Zajistit dětem pocit jistoty a bezpečí je to nejdůležitější, co děti potřebují. Svým jednáním vytváříme prostředí důvěry a vzájemné spolupráce.

Adaptace dětí:

Při zápisu jsou rodiče i děti seznamovány s prostředím školy, třídy i zaměstnanci. Rodičům nabízíme individuální adaptační program, abychom dětem umožnili bezproblémový přechod z rodinného prostředí do MŠ.

Respektování přirozených dětských potřeb:

Nenásilným, přirozeným a citlivým jednáním uspokojujeme dětské potřeby, všechny děti mají v naší škole stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován. Pro pocity jistoty a bezpečí (uspokojování základních potřeb dětí) vytváříme „jasné hranice“. Systematicky sledujeme individuální potřeby všech dětí při vzdělávání, spolupracujeme s odbornými pracovišti.

Pravidla soužití:

Osobní svoboda a volnost je respektována a současně jsou vytvořeny hranice, vyplývající z pravidel chování a norem, které jsou ve škole stanoveny. Děti se podílí na vytváření pravidel soužití. S pravidly soužití ve skupině se seznamují jim adekvátní formou. Vztahům ve třídě věnujeme velkou pozornost, nenásilně je ovlivňujeme prosociálním směrem. Případné projevy zesměšňování a posmívání eliminujeme již v počátcích.

Komunikace:

Péče o děti je podporující, počítáme s aktivní účastí dětí při všech činnostech. Snažíme se o nenásilnou komunikaci s dítětem, která je mu příjemná, kterou navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Vedeme děti, aby nejdříve samy hledaly řešení svých problémů samostatně dle dohodnutých pravidel, nebo aby uměly požádat o pomoc kamaráda. Učitelé spolu s dítětem hledají řešení problému tak, aby si uvědomovalo následky svého chování. V oblasti komunikace důsledně užíváme „popisný jazyk“ a „zpětnou vazbu“ pro zvýšení efektivity učení. Děti jsou podporovány pozitivní motivací a adresným hodnocením.

Pedagogický styl:

Umožňujeme každému dítěti maximální možnost spoluúčasti a samostatného rozhodování o způsobu, míře a náročnosti vzdělávání. Děti zbytečně neorganizujeme, pracujeme formou nabídky, dáváme možnost výběru. Plánování činností vychází z potřeb dětí, volíme témata dětem blízká, užitečná, srozumitelná, aktuální. Oceňujeme a podporujeme vše dobré.

Vycházíme z přímých zážitků a ze zkušeností dětí, podporujeme dětskou zvědavost a potřebu objevovat, experimentovat. Podněcujeme radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat a získávat nové zkušenosti. Využíváme přirozený tok dětských myšlenek a spontánních nápadů a poskytujeme dítěti dostatek prostoru pro spontánní aktivity a jeho vlastní plány. Tento pedagogický styl podporuje rozvíjení gramotností v naší škole.

Podpora sociálního citění, vytváření vzájemných pozitivních vztahů:

V naší škole převažuje pozitivní hodnocení dětí, snažíme se využívat důsledně metody zpětné vazby v hodnocení dětí, podporujeme u dětí samostatnost a schopnost důvěřovat si.

U dětí rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu. Pro vytvoření příjemného klimatu ve škole je nezbytná dobrá pohoda všech zaměstnanců školy. Veškeré postřehy, nápady, nové poznatky, informace, ale i případné problémy týkající se psychohygieny a psychosociálních podmínek ve škole jsou průběžně konzultovány mezi učitelkami, ředitelkou školy, s rodiči při individuálních konzultacích, na pedagogických a provozních poradách.

Další záměry na cestě ke kvalitě v oblasti psychosociálních podmínek:	Termín:
Pořízení a seznámení se s diagnosticko - intervenčním nástrojem „Klokanův kufr“. Individualizace vzdělávání – pedagogická diagnostika a intervence.	2018/2019
Vzdělávací semináře, workshopy a besedy pro učitele, ostatní zaměstnance i rodiče na téma komunikace, psychosociální hygiena.	2020
Problémové chování a identifikace potřeb dítěte, pozitivní konotace, usměrňování a vedení	2021

3.4. Organizace – organizace chodu školy¹**Organizace života dětí:**

Denní řád je dle potřeb přizpůsobován měnícím se okolnostem, aktivitám i činnostem dětí. Organizace dne je součástí Školního řádu, je to doporučená časová osa, která ovšem umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či změněné potřeby. Do denního programu jsou pravidelně (několikrát v týdnu) zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity.

Další pravidelně opakující se činnosti v rámci běžného dne v mateřské škole:

- ranní společný kroužek (komunitní, hodnotící, plánovací, reflexní)

¹ Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však pro děti od 2 let. Předškolní vzdělávání je od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky, povinné.

- maximálně tříhodinové intervaly mezi podávanými jídly
- minimálně dvouhodinový pobyt venku s ohledem na počasí a povětrnostní podmínky
- aktivní celodenní pitný režim
- odpolední odpočinek dětí, respektující rozdílné potřeby dětí

Děti se ráno scházejí v jedné třídě, odpoledne se rozcházejí s postupným ukončováním pracovní doby učitelek ze své a poté ze třídy (či zahrady), zajišťující ukončení denního provozu. Při sníženém počtu dětí na dobu odpočinku, a tudíž i odpoledních činností, jsou třídy spojovány s ohledem na počet dětí ve třídě, tento stav je ovšem maximálně omezován.

Organizace vzdělávacího procesu:

Vytváříme podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Vyváženě plánujeme nabídku spontánních i řízených aktivit, vycházíme z potřeb a zájmu dětí, s ohledem na jejich vzdělávací potřeby a možnosti. Děti mají hry a pomůcky volně přístupné za předem dohodnutých pravidel. Podporujeme rozvíjení her citlivě volenou a obměňovanou nabídkou materiálu a pomůcek. Děti mají možnost hru přerušit nebo dokončit, dílo či výrobek uchovat, vystavit, podělit se o zážitky z procesu tvorby.

Další záměry na cestě ke kvalitě v oblasti organizace:	Termín:
Sdílení zkušeností s učiteli spolupracujícími mateřských škol – návštěvy v okolních MŠ	2020
Didaktika předškolního věku / Podpora pregramotností v předškolním vzdělávání	2021
Organizační formy v MŠ podporující individualizované, skupinové a kooperační učení	2021
Hledání příležitostí k využívání kooperativních a prožitkových forem vzdělávání	2019

3.5. Řízení mateřské školy

Řízení mateřské školy upravuje konkrétně Organizační řád včetně konkrétních pracovních náplní, informačního systému, delegování pravomocí (základní norma školy ve smyslu vnitřního řízení). Nástroji řízení jsou všechny vnitřní směrnice, předpisy a řady školy, zejména:

- Školní řád (upravuje činnost a pravidla provozu školy ve vztahu k rodičům, dětem a veřejnosti)
- Provozní řád mateřské školy a Sanitační řád školní jídelny (zajišťuje hygienické předpisy)
- Pracovní řád pro zaměstnance škol
- Předpisy BOZP a PO
- Pedagogické rady

Mateřskou školu řídí ředitelka, která vytyčuje kompetence všem zaměstnancům a spolupracuje s ostatními orgány. Za chod školní kuchyně odpovídá ředitelce vedoucí školní kuchyně a

jídelny. Hlavním znakem v řízení mateřské školy je cílevědomý přístup založený na spoluúčasti (participativní), sdílení vize a cílů ve vzdělávání. Vedení školy uplatňuje ve své činnosti základní principy školní kultury a dbá o důslednost v uskutečňování cílů, o příjemné pracovní prostředí, pořádek, další vzdělávání zaměstnanců, jasná a spravedlivá pravidla, zvyšování sebeúcty a míry odpovědnosti. Všechny záležitosti školy se pravidelně konzultují na pedagogických a provozních poradách. Je podporováno tvůrčí klima. Funkčnost plánování diskutujeme a vzájemně prezentujeme na pedagogických radách, sdílením zkušeností v týmu. Práva, povinnosti a úkoly zaměstnanců upravují:

Zákoník práce, Školský zákon, Zákon o pedagogických pracovnících, Vyhláška 14/2005 sb. o předškolním vzdělávání, Pracovní, provozní a organizační řád, Náplně práce, Školní vzdělávací program, Třídní vzdělávací program, Školní řád, Směrnice a nařízení BOZP, PO, Směrnice o vnitřní kontrole, Směrnice upravující oběh účetních dokladů, Podpisový řád, Směrnice upravující čerpání FKSP, Směrnice GDPR.

Podporujeme vzájemné učení formou návštěv a prezentace dobré praxe mezi učiteli školy i dalšími MŠ s cílem zvyšování kvality předškolního vzdělávání, účinné rozvíjení potenciálu každého dítěte. Ředitelka spolupracuje se zřizovatelem, odborem školství MČ Praha 10 a dalšími orgány státní správy. V oblasti vzdělávání zejména s PPP, SPC, EKO centrem Toulcův dvůr, logopedem, NÚV, NIDV, ZŠ ve spádové oblasti, ZUŠ Bajkalská, Domovem seniorů Vršovický zámek, podporuje spolupráci s rodiči.

Další záměry na cestě ke kvalitě v oblasti řízení mateřské školy:	Termín:
Projekt MAP – Rozvoj vzdělávání na území MČ Praha 10. Cílem projektu je z rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků mateřských a základních škol, inkluzivní vzdělávání dětí a žáků mateřských a základních škol.	2018-2023
Projekt Šablony pro MŠ Bajkalská. Projekt je zaměřen na rozvoj čtenářské a matematické pregramotnosti dětí, usnadnění přechodu dětí z MŠ do ZŠ a profesní rozvoj pedagogů.	2017-2018
Zavést účinný systém řízení, podpory, hodnocení profesních kvalit učitele mateřské školy.	2020
Projekt Šablony pro MŠ Bajkalská II. Podpora polytechnického vzdělávání, personální podporu, další vzdělávání učitelů, komunitně osvětová setkávání.	2018-2020

3.6. Personální podmínky – personální zajištění

Výchovně vzdělávací proces zajišťují 4 kvalifikované učitelky a ředitelka školy. Všechny jsou plně kvalifikované, mají předepsanou odbornou i pedagogickou způsobilost. Průběžně si doplňují svoji odbornost studiem nových poznatků a trendů. Na základě hodnocení a sebehodnocení identifikují společně s ředitelkou školy potřeby dalšího vzdělávání. Tyto aktivity jsou plně podporovány vedením školy.

O čistotu a pořádek ve škole se starají provozní zaměstnanci. Provoz školní jídelny zajišťuje vedoucí školní jídelny, která je současně hospodářkou školy. Stravu připravují paní kuchařky. Všichni zaměstnanci participují na chodu školy. Každá pracovní pozice má svoji nezastupitelnou úlohu a význam. Všichni zaměstnanci mají právo vyjádřit svůj názor, připomínky a návrhy řešení a podílet se tvůrčím způsobem na jejich realizaci. Pracovní kolektiv je stabilní.

Ředitelka školy využívá maximální možné výše úvazků učitelů a přizpůsobuje rozpis přímé pedagogické činnosti učitelů tak, aby bylo možné jejich co největší souběžné působení v rámci třídy mateřské školy v organizačně náročnějších částech dne. Cílem je zajištění překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů každý den v každé třídě minimálně v rozsahu dvou a půl hodin. Pokud to není možné, je organizačně vždy zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Učitelům je denně k dispozici provozní asistent.

Další záměry na cestě ke kvalitě v oblasti personální podmínky:	Termín:
Vytvořit funkční adaptační program pro nově příchozí učitele.	2020
Aktivní hledání možností pro personální posílení mateřské školy	2020
Navázání spolupráce s logopedickým pracovištěm.	2019
Rozvíjení mentorských dovedností	2021
Technické zajištění a rozvíjení kompetencí zaměstnanců v oblasti IT gramotnosti	2021

3.7. Spolupráce s rodiči – spoluúčast rodičů

Mateřská škola podporuje a doplňuje rodinnou výchovu. Naším cílem je spolupráce s rodiči na společném rozvíjení aktivit a organizování činností ve prospěch dětí a prohloubení vzájemného výchovného působení rodiny a MŠ. Škola usiluje o získání certifikátu - Rodiče vítání².

Spolupracujeme s rodiči již od úvodní schůzky, nabízíme adaptační program. Rodiče se mohou, po předchozí domluvě, zúčastnit programu s dítětem v MŠ, a jsou vítáni. Zveme rodiče (prarodiče) do školky, aby se aktivně zúčastnili společné práce se svým dítětem. Rodiče se podílí se na přípravě, tvorbě i realizaci různých projektů, účastní se kulturních akcí, tvořivých dílen, besed apod.

Pravidelně seznamujeme rodiče se všemi aktivitami školy a záměry třídních vzdělávacích programů, zveřejňujeme vzdělávací obsah a rodičům nabízíme spoluúčast, prezentujeme výsledky projektů, práce dětí na nástěnkách v šatnách dětí i na webu školy. K informovanosti rodičů využíváme též mailovou korespondenci.

Práva rodičů jsou součástí Školního řádu. Rodiče mají právo si vyžádat konzultaci s učitelkou nebo ředitelkou školy a být informován o prospívání svého dítěte, o jeho individuálních pokrocích v rozvoji a učení. Po domluvě lze uskutečnit individuální konzultační schůzku, domlouvat se na společném postupu při výchově a vzdělávání dětí, nabízíme zajištění poradenského servisu k otázkám výchovy a vzdělávání předškolních dětí. Podkladem pro individuální konzultační hodiny je portfolio dítěte a Desatero pro rodiče dětí předškolního věku. U předškoláků spolupracujeme s rodiči tak, aby děti přechod na základní školu úspěšně zvládly. V rámci plynulého přechodu do ZŠ nabízíme ve spolupráci s PPP Prahy 10 pravidelně testy školní zralosti konající se na půdě naší MŠ. Dále nabízíme rodičům pomoc při zajištění

² <http://www.rodicevitani.cz>

konzultace pedagogicko-psychologického pracovníka. V budoucnu bychom rádi pořádali vzdělávací semináře pro rodiče. Zásadně nedáváme nevyžádané rady.

Další záměry na cestě ke kvalitě v oblasti spoluúčast rodičů:	Termín:
Pravidla pro využívání knihovny mateřské školy k akcím rodičů	2019
Plnění podmínek k získání certifikátu „Rodiče vítáni“	2018/2020

3.8. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami se snažíme vytvářet vhodné podmínky k rozvoji jejich osobnosti, k jejich potřebám a možnostem, aby dosahovaly co největší samostatnosti a maximálního učebního pokroku. Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami bezplatně poskytujeme podpůrná opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti čelí do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňujeme i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory. Vycházíme z důkladné pedagogické diagnostiky. Pro podpůrná opatření druhého až pátého stupně využíváme služeb a doporučení školského poradenského zařízení. Na základě doporučení školského poradenského zařízení zpracováváme individuální vzdělávací plán. Řídíme se vyhláškou č. 27/2016 Sb. Spolupráci s rodiči formou individuálních konzultací považujeme za stěžejní pro rozvoj dítěte. Škola poskytuje specifickou pomoc všem dětem, které ji potřebují. Limitující je vysoký počet dětí ve třídě.

Další záměry na cestě ke kvalitě v oblasti vzdělávání dětí se spec. vzdělávacími potřebami:	Termín:
Další vzdělávání učitelů a asistentů pedagoga v inkluzi.	2018/2019
Posilovat dovednosti učitelů navazovat konstruktivní vztahy s rodiči dětí založené na důvěře a spolupráci	2019/2020
Pravidelné jednání pedagogické rady: hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k SVP ³ dětí a PLPP ⁴ , IVP ⁴	2018/2021
Uplatňování dohodnutých zásad pro spolupráci se školními asistenty, asistenty pedagoga s učiteli a dalšími zaměstnanci školy	2018/2021

3.9. Vzdělávání dětí nadaných

V naší mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit nabízeny činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. Nečekáme na potvrzení a identifikaci nadání, či mimořádného nadání, podporujeme všechny projevy a známky nadání. Dětem, které projevují

³ SVP – speciální vzdělávací
potřeby ⁴ PLPP – Plán
pedagogické podpory
⁴ IVP – Individuální vzdělávací plán

známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely. V případě mimořádného nadání doporučíme rodičům kontaktovat školské poradenské zařízení a po konzultaci se zařízením a na základě jeho doporučení vypracováváme plán individuální podpory. Každým rokem se předškolní děti účastní soutěže „Úkoly čmely Pepíka“. Jejím cílem je pomáhat identifikovat děti nadané v matematicko – logické oblasti.

Další záměry na cestě ke kvalitě v oblasti vzdělávání dětí nadaných:	Termín:
Rozšiřování nabídky pomůcek, knih a encyklopedií	2018/2021
Identifikace nadaných dětí v předškolním věku.	2018/2021
Užší spolupráce mezi MŠ a ZŠ při přechodu do základního vzdělávání.	2019/2021

3.10. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Na základě legislativních požadavků probíhá v mateřské škole posouzení stávajících podmínek vzdělávání s požadavky na vzdělávání a docházku dětí dvouletých. Nárokovost na přijetí dvouletých dětí do MŠ byla zrušena, pokud to kapacita školy umožní, bude mateřská škola do budoucna vytvářet podmínky, které budou reagovat na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti dětí dvouletých. Podmínkou je navázání úzké spolupráce s rodinou již v okamžiku přijetí dítěte do MŠ, před zahájením docházky dítěte. Přirozená adaptace a postupné zvyšování délky pobytu v mateřské škole individuálně projednávají a konzultují učitelé se zákonnými zástupci dítěte s cílem zajistit pro dítě i jeho blízké odpovídající pocit jistoty a bezpečí, zejména zvládnutí odloučení od rodičů, podpora samostatnosti a sebeobslužných dovedností. Specifikem tohoto věku je potřeba stálého pravidelného denního režimu s dostatkem emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětného prostředí. Uplatňováním důsledně laskavého přístupu usnadňujeme dítěti docházku do mateřské školy. V současnosti není mateřská škola připravena na docházku takto starých dětí, je zde potřeba větších stavebních úprav, materiálních nákladů, organizačních a personálních opatření. Vzhledem k plánované výstavbě nové mateřské školy, neočekáváme větších finančních investic zřizovatele školy k odstranění těchto nedostatků. V případě obdržení žádosti o přijetí dítěte mladšího tří let rozhodne vedení školy o přijetí takového dítěte na základě jeho dosavadních individuálních schopností a možností v porovnání se stávajícími podmínkami školy. Bude-li pak takové dítě přijato, bude zařazeno do třídy nejmladší věkové skupiny, která je svým uzpůsobením, činnostní nabídkou a celkovým nastavením podmínkám pro vzdělávání dětí mladších tří let nejbližší.

Učitelé reflektují společně s rodiči tato témata:

- Adaptace – průběh, časování, možné reakce dítěte, pozitivní motivace v rodině
- Přiměřenost doby pobytu dítěte – možnosti přizpůsobení pracovní doby rodičů, pomoc širší rodiny
- Nemocnost – dítě může být v prvním roce náchylnější k nemocem, s tím by měli rodiče počítat a dbát na doléčení každé nemoci (vzájemná solidarita)
- Stravování – dopřát dítěti poznávat nové chutě
- Pravidelný režim – důležité pro pocit bezpečí; dítě potřebuje pravidla a řád

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Učitelé uplatňují k dítěti laskavě důsledný přístup, přizpůsobují organizaci střídáním nabídky činností, zaměřují se na trénování návyků a praktických dovedností, ponechávají co největší prostor pro volné hry a pohybové aktivity.

Další záměry na cestě ke kvalitě v oblasti vzdělávání dětí od dvou do tří let	Termín:
Zajištění podnětných a bezpečných hraček a pomůcek pro dvouleté děti	2021
Další vzdělávání učitelů v oblasti vzdělávání dětí od dvou let věku.	2020
Ve spolupráci se zřizovatelem zajištění odpovídajících podmínek ke vzdělávání dětí od dvou let.	2021

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ:

4.1. Vnitřní uspořádání školy a jednotlivých tříd

V naší mateřské škole jsou dvě třídy. Děti jsou do tříd rozděleny zpravidla dle věku. Do třídy mladších dětí s motivačním názvem „Koťátka“ děti ve věku 3 – 4,5 let, do třídy starších dětí s motivačním názvem „Štěňata“ děti od 4,5 ti let výše.⁵ Třídy se naplňují do počtu maximálně 28 dětí⁶. Složení dětského kolektivu se nemění. Za děti, které odchází do základní školy, jsou přijímány děti nové a tyto doplňují stávající dětský kolektiv. V každé třídě pracují dvě učitelky, ve třídě starších dětí ještě ředitelka školy. Uspořádání prostor, malý kolektiv umožňuje dětem, učitelům i ostatním zaměstnancům každodenní vzájemný kontakt, možnost vytváření přátelského, rodinného prostředí. Třídy jsou osobité svým materiálním vybavením, výzdobou, složením kolektivu dětí a osobností učitelek, jejich profesním zaměřením.

Charakteristika jednotlivých tříd:

Třída Koťata:

Program je zaměřen na adaptaci v novém prostředí, na vytváření nových sociálních rolí ve skupině. Prioritou je vytvoření příjemné, vstřícné a klidné atmosféry, v níž si děti zvykají na nové prostředí.

Hlavním cílem je rozvíjet tvořivost dětí, uplatňovat základní společenské návyky, zvládat jednoduché pracovní úkony, rozvíjet kamarádké vztahy, pohybové dovednosti, spolupráci, vytvářet základy vztahů k nejbližšímu okolí, k životnímu prostředí apod.

Výchovné působení je zaměřeno na podporu sebeobsluhy a intenzivní péči o dětskou řeč. Veškeré aktivity vycházejí z přirozené potřeby dětí hrát si. Program respektuje individualitu dítěte a přirozené dětské potřeby.

Třídní plánování vychází ze ŠVP, reaguje vždy na momentální situaci ve třídě, na prožitky dětí. Důraz je kladen na jednoduchost, konkrétnost, aktuálnost, prožitek dětí.

⁵ Popis současného stavu

⁶ Vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších novelizací

Třída je zaměřena na estetickou, citovou a pohybovou složku osobnosti. Učitelky respektují citové potřeby dětí a vytváří sociální prostředí s přirozenými vazbami a vztahy. Velký důraz je zde kladen na výtvarné a pracovní činnosti, na rozvoj vlastní dětské tvořivosti. Záměrem vzdělávacího úsilí je stimulovat a podporovat růst dítěte, jeho psychickou i fyzickou pohodu. Zlepšovat jeho tělesnou zdatnost, pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat jeho pohybové, manipulační a sebeobslužné dovednosti.

Třída Štěňata:

Třída je zaměřena na přípravu na bezproblémový vstup dětí do 1. třídy základní školy, práci s dětmi s OŠD, se zvýšenou individuální péčí o děti. Všemi aktivitami prolíná, jako dominující, prožitkové učení a hravé aktivity s důrazem na rozvíjení fantazie, tvořivosti, estetického citění a vztahu k přírodě i lidem. Vzhledem k tomu, že jsou děti na velmi dobré vědomostní úrovni, bude tomu odpovídat náročnější obsah jednotlivých projektů.

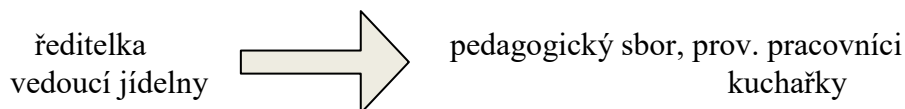
Hlavní cíle:

- připravit předškolní děti hravou formou na bezproblémový vstup do základní školy, rozvíjet samostatnost a logické myšlení při řešení úkolů, současně plně uspokojovat a respektovat citové potřeby dětí.
- Prostřednictvím grafomotorických cviků odstraňovat křečovitost ruky a rozvíjet správné držení tužky, zaměřením na výtvarné, pracovní a hudební činnosti prohlubovat estetické citění a podporovat vlastní dětskou fantazii.
- Rozvíjet uplatňování základních společenských návyků, zvládání jednoduchých i složitějších pracovních úkonů, rozvíjet kamarádské vztahy, pohybové dovednosti, spolupráci, vytváření základních vztahů k nejbližšímu okolí, k životnímu prostředí apod.

Ve všech třídách poskytujeme dětem srovnatelnou vzdělávací nabídku, odpovídající jejich věku a možnostem, při výběru metod a forem práce máme ve škole dohodnuty společná východiska, principy a pravidla s respektem k osobnosti učitele a jeho tvořivosti.

Organizace dne je upravena ve školním řádu a má s ohledem na sledované cíle vzdělávání orientační charakter. Respektujeme zachování pevného stravovacího režimu.

Organizační schéma školy:

4.2. Výčet činností, při kterých je efektivní souběžné působení dvou učitelů v každé třídě

Souběžné pedagogické působení dvou učitelů ve třídě umožňuje individualizovat vzdělávání. Dle aktuálních možností a podmínek školy realizujeme překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů převážně v těchto činnostech:

- dopolední hry a práce;
- pobyt venku (bezpečnostní hledisko, skupinové činnosti na školní zahradě);
- vytváření návyků (stravování, sebeobsluha, pracovní, kulturní);
- tvorba a reflexe portfolio dítěte;
- didakticky zacílené činnosti v menších skupinách či individuálně.

Konkrétní výčet činností, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů v každé třídě, vychází z rozpisu pracovní doby učitelů, toto opatření umožňuje pružně reagovat na řešení aktuálních situací.

4.3. Pravidla pro přijímání dětí

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy jsou stanovena ve Školním řádu, při přijímání dětí škola respektuje rovný přístup ke vzdělávání. Děti do mateřské školy mohou být přijaty na základě žádosti zákonného zástupce dítěte a to v případě, že škola má volnou kapacitu a jsou splněny podmínky pro přijetí dítě k předškolnímu vzdělávání. Termín zápisu do mateřské školy stanovuje škola po dohodě se zřizovatelem pro přijetí dítěte na následující školní rok. O přijetí dítěte rozhoduje ředitelka školy ve správním řízení dle platných předpisů, zodpovídá za průběh přijímacího řízení. Počet míst pro nové děti je dán počtem dětí, které odchází do základní školy.

4.4. Pravidla pro individuální vzdělávání

Pravidla pro individuální vzdělávání ⁷ v případě povinného předškolního vzdělávání jsou uvedena ve Školním řádu. Rodiče dětí jsou informováni o oblastech, v nichž se má dítě individuálně vzdělávat, tyto oblasti vychází z RVP PV, dále doporučujeme „Desatero pro rodiče dětí předškolního věku“⁹, které je přehledem základních dovedností, které má dítě mít před vstupem do ZŠ.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU:

5.1. Zaměření školy

Vize školy: „Šťastné dětství“

Osobnostně orientovaný model výchovy jako zdroj šťastného dětství, z kterého bude dítě čerpat sílu pro celý další život. Soubor optimálních podmínek a okolností v tomto životním období, z něhož nepřecházejí do dalšího období nevyřešené problémy, trpkost, smutek...Úsek života, který nepostrádá jistotu a harmonii. Chceme být dítěti průvodcem jeho fantazií a zároveň citlivým interpretem skutečnosti.

⁷ Individuální vzdělávání dle § 34b školského zákona. Dítě na základě žádosti rodičů nenavštěvuje MŠ.

⁹ <http://www.msmt.cz/vzdelavani/predskolni-vzdelavani/desatero-pro-rodice-deti-predskolniho-veku>

Koncepce školy

Chceme vytvořit podnětné, důvěryhodné a bezpečné prostředí pro děti, podněcovat v nich radost z poznávání nového vlastní cestou, kvalitně je připravit pro vstup do prvních tříd základních škol. Vést děti k získání představ o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, zvláště pak ve vztahu k ostatním, k životnímu prostředí a poznání, že samy mohou plno věcí ovlivnit. Využitím osobnostně orientovaného modelu výchovy a vzdělávání sledujeme individualizovaný rozvoj dítěte jako jedinečné a neopakovatelné osobnosti. Neupřednostňujeme intelekt dítěte, ale rozvojem jeho citových, sociálních a volných vazeb zajišťujeme pocit jistoty a bezpečí a vytváříme stálou příležitost k učení prožitkem.

„Potřeba svobodně si hrát je základní, biologická potřeba.“ (Peter Gray)

5.2. Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Rámcovými cíli předškolního vzdělávání jsou – rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání, osvojování si hodnot, získávání osobnostních postojů. Tyto cíle se dále promítají do pěti vzdělávacích oblastí a získávají podobu cílů dílčích, a to v oblasti biologické, psychologické, interpersonální, sociálně – kulturní a environmentální.

Školní vzdělávací program vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a sleduje rozvoj dítěte ve všech těchto oblastech a dosažení dílčích kompetencí následně vedoucích k dosažení kompetencí klíčových. Je to otevřený a v budoucnu stále se měnící dokument zohledňující a odrážející zvažování a uzpůsobování výchovně vzdělávacích postupů a metod ve vztahu ke skupině dětí i k jednotlivcům dle jejich potřeb a možností. Pro jeho úspěšné naplňování sledujeme též odborné poznatky a pohledy, nové trendy, odbornou literaturu, využíváme nabídek odborných seminářů a kurzů, neustále se vzděláváme.

Za dlouhodobé priority považujeme vytvoření školy otevřené všem dětem a rodičům, zdravému životnímu stylu, ekologickým aktivitám, novým myšlenkám, metodám a formám práce, smysluplným mimoškolním aktivitám. Dítě, které opouští naši školu, by mělo být schopné pozorovat a vnímat svět kolem sebe, být otevřené k poznávání a prožívání, zajímat se a snažit rozumět všemu, co život přináší, umět přijímat změny a přizpůsobovat se jim, umět žít mezi ostatními, komunikovat, nacházet kamarády pro život, hru i učení, být snášenlivé a tolerantní k odlišnostem druhých, být schopné se uplatnit a zdravě prosadit mezi druhými.

5.3. Metody a formy vzdělávání

V průběhu dne jsou realizovány ve vyváženém poměru spontánní i řízené činnosti, samostatné hry dětí, rozhovory, společné i individuální činnosti, činnosti a hry v komunitním kruhu, pohybové aktivity v budově i mimo ni, pobyt venku – převážně na školní zahradě, dále pak odpočinkové, klidové a relaxační činnosti. Dbáme na vyváženost všech rozvíjených oblastí. Učitelka plánuje a realizuje činnosti během dne tak, aby byly v přiměřeném poměru zastoupeny činnosti řízené i spontánní. Citlivě reaguje na momentální situaci ve třídě. Spontánní činnosti probíhají převážně v ranních hodinách, při pobytu venku a dopoledních činnostech. Hru se snažíme v co největší míře přenášet na školní zahradu. Dopad pobytu v přírodě na psychické

zdraví je podstatný. Přínosy kontaktu s přírodou v sobě zahrnují lepší fyzické zdraví, sociální zdraví i lepší výsledky při učení. Přírodě se vzhledem k naší psychice daří tři velké věci. Za prvé, blízkost přírody, ale i pouhý výhled na zeleň pomáhají snížit stres, úzkosti či deprese. Za druhé, pobyt, hra a odpočinek v přírodě snižují únavu z myšlení, obnovují pozornost a posilují schopnost soustředění. A za třetí, kontakt se zelení zvyšuje naši sebeúctu, spokojenost a zlepšuje naši náladu. Pro podporu spontánní hry ve třídách je zajištěn přístup dětí ke hračkám a do hracích koutků.

Učitelky se plně věnují dětem, přítomnost školních i asistentů pedagoga, tuto možnost znásobuje. Během her sledují děti, mají možnost děti dobře poznat, případně diagnostikovat případný problém či nadání. Při řízených činnostech využíváme nejčastěji skupinové a individuální formy, činnosti či situace, které si to vyžadují, realizujeme i frontálně. Inspirujeme se individualizovaným vzděláváním. Naším cílem je, aby každé dítě:

- Mělo příležitost rozvíjet se jako celá osobnost
- Mělo příležitost dosáhnout svého osobního maxima
- Mohlo ve vzdělávání rozvíjet své silné stránky
- Navazovalo ve vzdělávání na vlastní zkušenosti a předcházející dovednosti
- Zažilo při vzdělávání úspěch a vzdělávání pro něj bylo spojeno převážně s kladnými emocemi
- Získalo pozitivní vztah ke vzdělávání a potřebu dále se vzdělávat
- Neslo odpovědnost za vlastní vzdělávání
- Mělo příležitost vytvářet si reálný sebeobraz (sebepojetí, vážit si sebe sama)
- Dokázalo respektovat ostatní, být tolerantní k jejich odlišnostem

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- tematické celky (tvoří základní nabídku)
- pedagogické projekty (např. karneval)
- režimové programy (např. ranní cvičení)
- doplňkové programy (např. divadla, didaktické programy v MŠ)

Tradiční akce školy (pedagogické projekty):

- Podzimní čarování
- Vánoční posezení
- Vystoupení dětí na Vánočních trzích Prahy 10
- Účast ve výtvarných soutěžích
- Tvořivé dílny pro děti a rodiče
- Karneval
- Vítání jara
- Sportovní den
- Výstava prací dětí z Keramického kroužku na terase školy
- Školka v přírodě (pro předškoláky)
- Loučení s předškoláky
- Výlety za poznáním mimo hlavní město Prahu

Další aktivity (doplňkové programy):

- Keramika
- Pěvecký kroužek Bajkaláček
- Narozeninový den
- Malí kuchaříčci
- Malí zahradníci
- Návštěva Domu seniorů
- Výuka bruslení
- Angličtina ve školkách Prahy 10

Rituály

- ranní kruh - přivítání
- pobyt venku
- svačina, oběd
- pravidelné čtení před odpočinkem
- odpočinek

5.4. Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou děti, které k naplnění svých vzdělávacích možností potřebují podpůrná opatření⁸.

Podpůrná opatření promýšlíme vždy v souladu s nejlepším zájmem dítěte, poskytujeme ihned po zjištění potřebné podpory. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.

Podpůrná opatření prvního stupně kompenzují mírné obtíže ve vzdělávání dítěte, učitelé přizpůsobují svoje vzdělávací strategie možnostem dítěte. Pro děti, které k naplnění svých vzdělávacích možností potřebují poskytnutí podpůrných opatření prvního stupně, sestavuje učitel Plán pedagogické podpory, aby děti dostávaly takovou podporu, jakou skutečně potřebují a cítily se úspěšné. Promýšlíme, zda v případě dětí, které vykazují dílčí oslabení, se jedná o „zrání“ nebo je třeba intervence v podobě PLPP.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně škola poskytuje na základě doporučení školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ) a vytváří Individuální vzdělávací plán.

Zodpovědnou osobou za systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je ředitelka školy. Ředitelka školy pověřuje učitele sestavením PLPP, IVP a komunikací se zákonnými zástupci dítěte.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP) dítěte:

Východiskem pro zpracování PLPP jsou rozhovory nad pedagogickou diagnostikou a portfoliem dítěte mezi učiteli, kteří s dítětem pracují, s cílem stanovení metod práce s dítětem, způsobů kontroly osvojení potřebných dovedností, návyků a postojů. Důležitá je úzká spolupráce s rodiči.

⁸ vyhláška č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

- Plán PLPP sestavuje třídní učitel na základě závěrů pedagogické diagnostiky dítěte a to v případě, že běžné metody a formy práce nejsou účinné a nedaří se vytvářet podmínky pro rozvoj dítěte. PLPP obsahuje popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Cíle (popis toho, co od nás dítě potřebuje) stanovujeme zcela konkrétní s vědomím, že posun v rozvoji dovedností a postojů má být vyhodnocen do tří měsíců. Do podpůrných opatření zaznamenáváme pouze to, co pro konkrétní dítě budeme dělat navíc, mimo běžnou vzdělávací činnost učitele.
- Návrh na sestavení a následnou tvorbu PLPP bude projednán na pedagogické radě. Pedagogická rada bude informována o konkrétních cílech, realizaci, způsobech kontroly osvojení dovedností a vyhodnocení PLPP.
- Termín přípravy PLPP projedná třídní učitel s ředitelkou a následně zorganizuje konzultaci se zákonnými zástupci dítěte.
- Realizace plánu znamená změnu učitelů v přístupu k dítěti, specifickou nabídku aktivit včetně hodnocení. Učitelé společně průběžně vyhodnocují a aktualizují plán v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb dítěte. Realizaci plánu učitelé pravidelně na základě epizodních poznámek reflektují písemně v pedagogické diagnostice dítěte a dokladují v portfoliu dítěte.
- Vyhodnocení se uskuteční nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě PLPP třídní učitel vyhodnotí, zda opatření jsou dostačující pro dosažení stanovených cílů. O závěrech informuje ředitelku, zorganizuje konzultaci s rodiči. Pokud podpůrná opatření nejsou pro dítě a jeho vzdělávací potřeby dostačující, jsou rodiče vyzváni k návštěvě Školního pedagogického zařízení.
- PLPP i IVP se vždy projednávají učitelé se zákonnými zástupci dítěte na společné konzultaci, jejíž součástí je diskuse nad portfoliem dítěte.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP) dítěte:

- Východiskem pro zpracování IVP jsou podpůrná opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ) a informovaný souhlas zákonného zástupce dítěte.
- IVP obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, úpravách obsahu vzdělávání dítěte, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem vzdělávání a hodnocení dítěte včetně jména pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje.
- Termín zpracování IVP je do jednoho měsíce od doporučení ŠPZ, třídní učitel projedná IVP s ředitelkou a následně zorganizuje konzultaci se zákonnými zástupci dítěte.
- Realizaci IVP ve spolupráci se školou sleduje ŠPZ a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu a poskytuje dítěti, zákonnému zástupci dítěte a škole poradenskou podporu. Realizaci plánu učitelé pravidelně na základě epizodních poznámek reflektují písemně v pedagogické diagnostice dítěte a dokladují v portfoliu dítěte.
- Vyhodnocení se uskuteční nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě IVP. Třídní učitel vyhodnotí, zda opatření jsou

dostačující pro dosažení stanovených cílů. O závěrech informuje ředitelku, zorganizuje konzultaci s rodiči.

5.5. Zajištění průběhu vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných

Za nadané dítě se považuje dítě, které při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Mimořádně nadané dítě dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme PLPP⁹. Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení.

Z hlediska zajištění průběhu vzdělávání je pro nás nejdůležitější rozpoznávání nadání, při pedagogické diagnostice pozornost věnujeme „dvojí výjimečnosti“. Obohacujeme vzdělávací nabídku dle charakteru nadání s cílem prohloubit a rozšířit možnosti uplatnění nadání, stimulovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí k danému tématu. Účastníme se soutěže „Čmelda Pepík“, organizovanou ve spolupráci s Přírodovědeckou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci, v rámci projektu vzdělávání nadaných dětí. Úzce spolupracujeme se Základní uměleckou školou Bajkalská, mimo jiné ve vyhledávání talentovaných dětí v uměleckých oborech.

5.6. Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Východiskem pro pedagogické působení je respektování vývojových specifíků, individuálních potřeb a možností těchto dětí. Pro učení využíváme schopnosti dítěte nápodoby, situační učení, prožitky a především hry. Aktivitu často opakujeme, vytváříme jednoduché a pravidelné rituály. Základem působení je poskytování citové a emoční podpory, pocitu bezpečí, pravidelný denní režim a srozumitelná pravidla. Zajišťujeme nabídku činností, ve které děti mohou rozvíjet smyslové vnímání, pohybové dovednosti, řeč, sociální zkušenosti, základní hudební, výtvarné a pracovní schopnosti.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Smyslem předškolního vzdělávání je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické i sociální a vést je tak, aby na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou (kompetentní, způsobilou) zvládat, pokud možno aktivně a s osobním uspokojením, takové nároky života, které jsou na ně běžně kladeny (zejména v prostředí jemu blízkém, tj. v prostředí rodiny a školy), a to zároveň i ty, které ho v budoucnu nevyhnutelně čekají. Na konci tohoto období by mělo dítě mít vytvořeny základy klíčových kompetencí, důležitých a významných nejen pro přípravu dítěte na systematické vzdělávání, ale i na další

⁹ PLPP – Plán pedagogické podpory

životní etapy i celoživotní učení. Jedná se o kompetence k učení, k řešení problémů, kompetence komunikativní, sociální a personální a kompetence činnostní a občanské. Tyto získané kompetence jsou výstupem jednotlivých integrovaných bloků.

Vzdělávací obsah je rozčleněn do pěti oblastí, které jsou integračně pojaty, vzájemně se prolínají, prostupují a ovlivňují. Respektují celistvost dítěte a jeho postupné začleňování do životního a sociálního prostředí. Vzdelávací nabídka je uspořádána do integrovaných bloků. Ty zahrnují všechny vzdělávací oblasti a pracujeme s nimi tak, aby přispívaly k rozvoji učení dítěte v oblasti biologické, psychologické, interpersonální, sociálně – kulturní a enviromentální. Každé dítě by mělo mít možnost získat potřebné dovednosti, poznatky, samostatné postoje a poznávat žádoucí hodnoty. Integrované bloky umožňují poskytovat mnohostranně pestrout nabídku činností praktických i intelektových. Integrované bloky jsou zpracovány pro všechny věkové skupiny dětí a v bodech hlavních cílů doporučené pro celou školu. Jsou strukturovány flexibilně. Takto řazené integrované bloky umožňují učitelé plánovat vzdělávací nabídku dle aktuálních potřeb dětí ve třídě, reagovat na jejich prožitky a zážitky, na to, čím zrovna žijí. Učitel není povinen procházet takovými bloky v čase za sebou, ale dle výše uvedených okolností. Dětem umožňuje učit se na základě bezprostřední zkušenosti. Integrované bloky obsahují popis získávaných kompetencí v průběhu předškolního vzdělávání, dále pak dílčí vzdělávací cíle s očekávanými výstupy a navrhovanými činnostmi, které se mohou lišit nebo více konkretizovat v třídních vzdělávacích programech.

Třídní vzdělávací programy:

Učitel si na základě prožitků dětí, situace ve třídě, aktuálnímu času a dalším faktorům, ovlivňující dětský svět, vybere téma z integrovaného bloku, hodícímu se k dané situaci a dále rozpracuje ve třídním vzdělávacím programu. Plán zahrnuje více vzdělávacích oblastí. Snažíme se o vnitřní propojenost a smysluplnost učiva. Zvažujeme rozvoj celé osobnosti dítěte i jeho kompetencí (poznatky, dovednosti, hodnoty, postoje) a hledáme optimální cesty vzdělávání dětí. Vytváříme podmínky pro prožitékové učení, individuální i kooperativní učení. Vzdělávací obsah TVP odpovídá svým zaměřením i úrovni náročnosti individuálním vzdělávacím potřebám, možnostem, zkušenostem, potřebám, zájmu a aktivní účasti dětí. Je to materiál, který se týká vzdělávání v konkrétní třídě MŠ. Je to dokument otevřený, neustále se měnící. Učitelé si jej zpracovávají sami v takové formě, která jim nejlépe vyhovuje (v souladu s RVP PV).

Doporučená struktura TVP je:

1. Identifikace a charakteristika třídy, s přehledem individuálních cílů, záznam o spolupráci s rodinou, zápisy z třídních schůzek.
2. Společná pravidla, návyky, třídní rituály, zásobník „Říkáme si, zpíváme si, hrajeme si“.
3. Pedagogické diagnostiky, záznamové archy pedagogického hodnocení, přehledy o rozvoji a učení dítěte – 2x ročně, vývojová kresba- 2x ročně, případné záznamy z konzultací s rodiči.
4. Rozvojová portfolia dětí
 - zásobníky individuálních, osobních prací dětí – individuální práce včetně sebehodnocení apod.
 - přihrádky – zejména pro předškoláky – individuální práce včetně sebehodnocení apod.

- složky s výkresy.
5. Profesní portfolia učitelů.
 6. Vzdělávací obsah – třídní integrované bloky.

Nezbytností práce všech učitelů je tvořivá improvizace – pružné a maximálně citlivé reagování na momentálně vzniklé situace v průběhu dne v MŠ, přizpůsobování se dynamice a stupni rozvoje dětí, jejich možnostem, schopnostem a potřebám.

6.1. Integrované bloky s nabídkou tematických částí

Integrovaný blok „To jsem já a moje rodina“

Návrh tematických částí:

- Já a moje rodina – povídání o sobě a rodinných příslušnících, bydlení, rodinných zvycích, povolání rodičů, využití fotografií, kresby dětí sebe sama, rodiny, znát své jméno, adresu, věk
- Těšíme se na Vánoce – radost z obdarovávání druhých, myslet na druhého, pocit sounáležitosti s rodinou
- Těším se do školy – příprava k zápisu do první třídy, příprava na změnu, zjišťování dosažení kompetencí
- Den matek, otců – příprava dáreků, vystoupení

Získávané kompetence IB „To jsem já a moje rodina“:

Kompetence k učení

- Učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

Kompetence k řešení problémů

- Užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích

Kompetence komunikativní

- Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

Kompetence sociální a personální

- Chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout

Kompetence činnostní a občanské

- Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

Dílčí vzdělávací cíle IB „To jsem já a moje rodina“:

Dítě a jeho tělo

- Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti.

- Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě.
- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí.
- Uvědomění si vlastního těla.
- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí.
- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Očekávané výstupy:

- Zachovávat správné držení těla.
- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí.
- Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru.
- Zvládat sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky.
- Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem.
- Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí.
- Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy

Dítě a jeho psychika

- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování).
- Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření).
- Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebevědomí, osobní spokojenosti). Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické).
- Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat.
- Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci.

Očekávané výstupy:

- Záměrně se soustředit a udržet pozornost.
- Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách.
- Vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat.
- Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně.
- Vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci.

Dítě a ten druhý

- Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému.
- Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních.
- Rozvoj kooperativních dovedností.

Očekávané výstupy:

- Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je.

- Respektovat potřeby jiného dítěte.
- Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem.

Dítě a společnost

- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané.
- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách.
- Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí.

Očekávané výstupy:

- Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat.
- Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování.
- Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti.
- Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat.

Dítě a svět

- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu.
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.

Očekávané výstupy:

- Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte.
- Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný.
- Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat.

Navrhované činnosti IB „To jsem já a moje rodina“

- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- prohlížení a „čtení“ knížek
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, odhad, porovnávání...)
- hry a činnosti zaměřené na cvičení paměti (mechanické, logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru a rovině
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (čísllice, číselná řada, geometrické tvary, množství)
- cvičení organizačních dovedností
- výlety do okolí
- dramatické činnosti, mimické vyjadřování nálad
- hry a situace, kdy se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

- četba, vyprávění, poslech pohádek a příběhů s estetickým obsahem a poučením
- přípravy a realizace společných zábav a slavností
- hry a činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich života a práce
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur
- práce s literárním textem, obrazovým materiálem
- využívání encyklopedií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a odpovědí, diskuze nad problémem, vypravování a objevování)

Integrovaný blok „Jsme rádi, že máme kamarády“

Návrh tematických částí:

- Kamarádství, přátelství – hry na posilování vztahů ve třídě, řešení konfliktních situací, povídání o tom, kdo je kamarád, společná pravidla, umět pomoc druhému, neposmívat se jiným
- Mezinárodní den dětí – oslava, hry, radost z pocitu sounáležitosti s vrstevníky
- I oni byli kluci a holky – návštěva Domova seniorů, rozvoj mezigenerační spolupráce, utváření respektu ke starším, sociální začleňování seniorů
- Ahoj školko – loučení s předškoláky, přehlídka aktovek, zahradní slavnost
- Oslavy narozenin dětí

Získávané kompetence IB „Jsme rádi, že máme kamarády“:

Kompetence k učení

- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

Kompetence k řešení problémů

- Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem

Kompetence komunikativní

- Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Kompetence sociální a personální

- Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- Projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

Kompetence činnostní a občanské

- Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Dílčí vzdělávací cíle IB „Jsme rádi, že máme kamarády“:

Dítě a jeho tělo

- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování pohybových dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky.
- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí.

Očekávané výstupy:

- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí.
- Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých.
- Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc.

Dítě a jeho psychika

- Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu.
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování atp.).
- Vytváření základů pro práci s informacemi.

Očekávané výstupy:

- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větech.
- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhadovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl...).
- Vnímát, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení.
- Zachytit a vyjádřit své prožitky.
- Připravit se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti.

Dítě a ten druhý

- Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přízpůsobivosti atp.).
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních.

Očekávané výstupy:

- Chápat, že všichni lidé (dětí) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se jinak chová, něco jiného umí či neumí), že osobní respektive osobnostní odlišnosti jsou přirozené.
- Spolupracovat s ostatními.
- Respektovat potřeby jiného dítěte.

Dítě a společnost

- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije.
- Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností.
- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat.

Očekávané výstupy:

- Pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat.
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik.
- Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi.

Dítě a svět

- Poznávání jiných kultur.

- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí.

Očekávané výstupy:

- Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný.
- Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte.

Navrhované činnosti IB „Jsme rádi, že máme kamarády“:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, lezení)
- nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohyby těla)
- činnosti relaxační a odpočinkové zajišťující zdravou atmosféru
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hra se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama, k odlišení od ostatních
- běžné verbální a neverbální komunikační aktivity s druhým dítětem a s dospělým
- společné setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sbližování dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, úcta ke starším)
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci v MŠ
- spoluvytváření jasných pravidel chování v MŠ i mimo ní
- kreativní činnosti – výtvarné, pracovní

Integrovaný blok „Svět kolem nás“

Návrh tematických částí:

- Vlastnosti věcí – barva, tvar, množství, velikost, rozlišování, řazení, třídění, porovnávání, určování apod.
- Čas – časové pojmy – včera, dnes, zítra, ráno, poledne, večer, roční období, dny v týdnu, posloupnost
- Pohádky – využití knih, příběhů, vyprávění, dramatizace, návštěva knihovny, autoři ilustrátoři, veršování, tvorba vlastní knihy, moje nejoblíbenější kniha
- Povolání a řemesla – námětové hry, pohybové ztvárnění, představení povolání rodičů, jejich návštěva ve školce
- Různé druhy materiálů a jejich vlastnosti

Získávané kompetence IB „Svět kolem nás“:

Kompetence k učení

- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

Kompetence k řešení problémů

- Řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Kompetence komunikativní

- Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu a funkci

Kompetence sociální a personální

- Samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej

Kompetence činnostní a občanské

- Učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

Dílčí vzdělávací cíle IB „Svět kolem nás“

Dítě a jeho tělo

- Uvědomění si vlastního těla
- Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- rozvoj a užívání všech smyslů

Očekávané výstupy:

- zachovávat správné držení těla
- vědomě napodobit pohyb podle vzoru a přizpůsobit pokynu

Dítě a jeho psychika

- získání relativní citové samostatnosti
- osvojení některých dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení, verbální i neverbální (výtvarné, pohybové, dramatické)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)

Očekávané výstupy:

- Poznat některá písmena, číslice
- Umět napsat své jméno
- Sledovat a vyprávět příběh
- Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se ním, učit se hodnotit svoje vlastní pokroky

Dítě a ten druhý

- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v MŠ, v dětské skupině apod.)

- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Očekávané výstupy:

- Porozumění běžným projevům emocí a nálad
- Uvědomění si svých práv ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- Odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná

Dítě a společnost

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevoval

Očekávané výstupy:

- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.

Dítě a svět

- poznávání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Očekávané výstupy:

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

Navrhované činnosti IB „Svět kolem nás“:

- komentování zážitků a aktivit, rozhovory, diskuse, vypravování
- vyřizování vzkazů a zpráv
- poslech čtených příběhů a pohádek
- sledování filmových a divadelních příběhů a pohádek
- grafické napodobování symbolů tvarů a čísel
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem
- hry podporující tvořivost, představivost, fantazii (kognitivní, konstruktivní, výtvarné, hudební, dramatické)
- činnosti zaměřené k vytváření pojmů o osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, práce s obrazovým materiálem, knihou)
- činnosti vyžadující samostatné vystupování
- činnosti vyžadující rozhodování, obhajování vlastních názorů
- činnosti k poznávání různých lidských vlastností
- dramatické činnosti, hraní rolí, hudební hudebně pohybové

- přípravy a realizace společných slavností a zábav
- slovesné, literární, výtvarné, dramatické, hudební činnosti
- návštěvy akcí zajímavých pro předškolní dítě

Integrovaný blok „Poznáváme, co je pro nás zdravé“

Návrh tematických částí:

- Zdraví, které chutná – zdravý jídelníček, jednoduché společné vaření, ochutnávka s rodiči, kultura stolování apod.
- Já a moje tělo – využití encyklopedií, pojmenování částí těla, smyslové orgány, různé druhy oblečení a vhodnost dle počasí a prostředí, hygiena apod.
- Doktora se nebojíme – námětové hry na lékaře, rozhovory o nemocech, úrazech, předcházení úrazům, nemocem, návštěva záchranářů ve školce, první pomoc
- Hrajeme si bezpečně – dopravní výchova, využití výletu k osvětě, návštěva policie ve školce, dopravního hřiště, pravidla bezpečné hry, pohybu na zahradě, po budově školy apod.
- Sportem ku zdraví – proč je sportovat prospěšné, sdílení zážitků při konání olympiád, mistrovství světa apod.

Získávané kompetence IB „Poznáváme, co je pro nás zdravé“:

Kompetence k učení

- Uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení

Kompetence k řešení problémů

- Řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

Kompetence komunikativní

- Komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou

Kompetence sociální a personální

- Dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

Kompetence činnostní a občanské

- Chápe, že se může o tom, co udělá, svobodně rozhodovat, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní a společenské)

Dílčí vzdělávací cíle IB „Poznáváme, co je pro nás zdravé“

Dítě a jeho tělo

- Rozvoj pohybových schopností a dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.).
- Osvojení si přiměřených praktických dovedností;

Očekávané výstupy:

- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla.
- Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru.

- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku.
- Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky.

Dítě a jeho psychika

- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování).
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení.
- Získání relativní citové samostatnosti.

Očekávané výstupy:

- Domluvit se slovy.
- Sledovat a vyprávět příběh, pohádku.
- Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film.
- Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy.
- Orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase.
- Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory.

Dítě a ten druhý

- Posilování sociálního chování v rodině, MŠ, ve skupině vrstevníků.
- Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému.

Očekávané výstupy:

- Navazovat kontakty s dospělým.
- Přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem.
- Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou.

Dítě a společnost

- Rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních, spolupracovat, řídit se pravidly.
- Osvojení základních poznatků o kultuře, umění a prostředí, ve kterém žije, rozvoj estetického vkusu.

Očekávané výstupy:

- Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat.
- Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy.

Dítě a svět

- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.
- Pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit, zlepšovat, ale i ničit a poškozovat.

Očekávané výstupy:

- Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody, společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují zdraví i životní prostředí.

Navrhované činnosti IB „Poznáváme, co je zdravé“

- komentování zážitků a aktivit, rozhovory, diskuse, vypravování
- vyřizování vzkazů a zpráv
- činnosti směřující k prevenci nemoci, nezdravých návyků
- činnosti směřující k prevenci úrazů

- poslech čtených příběhů a pohádek
- sledování filmových a divadelních příběhů a pohádek
- grafické napodobování symbolů tvarů a čísel
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem
- hry podporující tvořivost, představivost, fantazii (kognitivní, konstruktivní, výtvarné, hudební, dramatické)
- činnosti směřující k ochraně zdraví, bezpečí

Integrovaný blok „Chráníme přírodu“

Návrh tematických částí:

- Roční období – jejich znaky, počasí, změny v přírodě, výlety do přírody, ekocentra, pozorování zahrady školy
- Třídění odpadu – návštěva ekocentra, využití odpadového materiálu k výtvarným pracím, oslava Dne Země, druhy odpadu, starost o zahradní kompostér, vermikompostér, aktivní třídění odpadu dětmi i všemi zaměstnanci školy apod.
- Příroda nás potřebuje, a my ji – péče o školní zahradu, školní záhony i třídní zahrádky, návštěva ekocentra, živá/neživá příroda, koloběh vody, základní podmínky života apod.

Získávané kompetence IB „Chráníme přírodu“:

Kompetence k učení

- Klade si otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

Kompetence k řešení problémů

- Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

Kompetence komunikativní

- Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

Kompetence sociální a personální

- Spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- Je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Kompetence činnostní a občanské

- Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Dílčí vzdělávací cíle IB „Chráníme přírodu“:

Dítě a jeho tělo

- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.

Očekávané výstupy:

- Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony.

Dítě a jeho psychika

- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování).
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) - vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora rozvoj zájmu o učení.

Očekávané výstupy:

- Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího).
- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité.

Dítě a ten druhý

- Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.).
- Rozvoj kooperativních dovedností.

Očekávané výstupy:

- Spolupracovat s ostatními.
- Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je.

Dítě a společnost

- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije.
- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat.

Očekávané výstupy:

- Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat.
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik.

Dítě a svět

- Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách.
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.

Očekávané výstupy:

- Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi.
- Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí.
- Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí.

Navrhované činnosti IB „Chráníme přírodu“:

- manipulační činnosti a úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním a různými druhy materiálů
- činnosti zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
- samostatný slovní projev na určité téma
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo shlédlo

- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, kde může být dítě úspěšné
- estetické a tvůrčí aktivity (pracovní, výtvarné, slovesné, dramatické, literární, hudební)
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové, výtvarné hry
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce)
- aktivity přibližující dítěti mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda)
- aktivity podporující vnímání živé i neživé přírody tvořivé činnosti s přírodním materiálem
- hry a aktivity na téma dopravy
- ekologicky motivované hravé aktivity
- využívání přirozených podnětů a situací v životě a okolí dítěte k seznamování s elementárními reáliemi o republice
- pozorování životních podmínek, životního prostředí
- poznávání ekosystémů (les, louka, rybník)
- činnosti přispívající k péči o životní prostředí
- činnosti zaměřené k péči o školní zahradu a prostředí školy
- činnosti pracovní, pěstitelské a chovatelské

Integrovaný blok „Vesele prožíváme slavnosti, tradice a zvyky“

Návrh tematických částí:

- Společné slavnosti v mateřské škole
- Čert a Mikuláš
- Karneval
- Velikonoce
- Rej čarodějnic
- Den české státnosti
- První jarní, letní, podzimní, zimní den
- Volba prezidenta
- Loučení s předškoláky

Získávané kompetence IB „Vesele prožíváme slavnosti, tradice a zvyky“:

Kompetence k učení

- Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

Kompetence k řešení problémů

- Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Kompetence komunikativní

- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

Kompetence sociální a personální

- Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

Kompetence činnostní a občanské

- Dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

Dílčí vzdělávací cíle IB „Vesele prožíváme slavnosti, tradice, zvyky“

Dítě a jeho tělo

- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Očekávané výstupy:

- zacházení s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat tóny a zvuky, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- zvládat jednoduchou sebeobsluhu a pracovní úkony

Dítě a jeho psychika

- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)
- rozvoj řečových schopností s jazykových dovedností
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- rozvoj komunikativních dovedností

Očekávané výstupy:

- přemýšlet, vést jednoduché úvahy o tom, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
- učit se nová slova a aktivně je využívat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech

Dítě a ten druhý

- rozvoj kooperativních dovedností
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Očekávané výstupy:

- spolupracovat s ostatními
- porozumění běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

Dítě a společnost

- rozvoj základních kulturně – společenských postojů, návyků, a dovedností dítěte, rozvoj schopností projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně, aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytvoření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách

Očekávané výstupy:

- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí s prostředím školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí

Dítě a svět

- vytvářet elementární povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o vývoji a neustálých proměnách
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu
- poznávání jiných i naší kultury

Očekávané výstupy:

- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v MŠ
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý

Navrhované činnosti IB „Vesele prožíváme slavnosti, tradice a zvyky“:

- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním v i mimo MŠ, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- sledování událostí v městské části a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- smyslové a psychomotorické hry
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesní, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem přibližující dítěti přirozené časové a logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- dramatické činnosti, mimické vyjadřování

- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- společná setkávání, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)

6.2. Doplnující programy a další aktivity

Jsou zařazeny do vzdělávací nabídky naší MŠ a jsou součástí našeho ŠVP.

Celoroční projekty MŠ

- Angličtina do škol
- Spolupráce se ZŠ Jakutská, ZŠ Eden
- Spolupráce se ZUŠ Bajkalská
- Spolupráce s Domovem seniorů Vršovický zámek
- Pěvecký kroužek Bajkaláček
- Duhový tandem – čtení prarodičů v MŠ
- Záhony pro školky
- Svět nekončí za vrátky – cvičíme se zvířátky – celoroční pohybové aktivity pro děti

Krátkodobé projekty v MŠ

- Divadelní a hudební představení v MŠ
- Návštěva kulturních akcí mimo MŠ
- Účast na environmentálních programech – středisko ekologické výchovy Toulcův dvůr, z. s.
- Návštěvy sokolníka v MŠ, seznamování se se zvířátky, které nás přijdou navštívit
- Výlety mimo hlavní město Prahu
- Sportovní dny
- Návštěvy městské knihovny
- Návštěvy složek záchranného systému (PČR, HZS, RLP)

Tradiční akce MŠ

- Mikulášská nadílka
- Vánoční besídka s dílničkou a občerstvením pro rodiče a děti
- Zdobení stromečku na Kubánském náměstí
- Vystoupení sboru na Vánočních trzích Prahy 10
- Účast ve výtvarné soutěži Prahy 10 „Vánoční čas“
- Karneval ve školce
- Oslava dne dětí
- Zahradní slavnost – Loučení s předškoláky
- Týdenní škola v přírodě

Nadstandartní aktivity

Nejsou součástí našeho ŠVP. Jedná se o doplnění a rozšíření nabídky aktivit reflektující zejména přání a návrhy rodičů dětí navštěvující MŠ. Zpravidla se nabídka týká dětí starších, adaptovaných na docházku do MŠ a její režim. Eventuální účast mladších dětí se odvíjí od konkrétní situace a vzájemné dohody mezi rodiči, pedagogy a externím lektorem. Tyto aktivity plánujeme tak, aby se minimalizoval rušivý efekt na naši vlastní práci ve výchovně vzdělávacím procesu.

- Kurz bruslení
- Kroužek keramiky
- Kroužek se zaměřením dle aktuální poptávky rodičů (zjišťuje se na počátky školního roku)

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Hlavním cílem evaluace školy je analýza kvality vzdělávání, jeho průběhu a výsledků. Výsledky evaluace poskytují zpětnou vazbu o dosažení vytyčených cílů a umožňují zhodnotit efektivitu ŠVP. S poznatky vyplývajícími z evaluace dále pracujeme a využíváme je k dalšímu plánování a přijímání opatření pro zkvalitnění naší výchovně vzdělávací práce. Evaluační systém tak vede k úpravám a inovacím v ŠVP/TVP, upozorňuje na příležitosti ke změnám, podporuje spolupráci pedagogů (předávání a sdílení zkušeností, metod, postupů, poznávání nových metod), posiluje spolupráci školy s jinými institucemi i s rodičovskou veřejností.

Co hodnotíme?

- Cíle ŠVP a jejich naplňování
- Kvalita podmínek vzdělávání
- Organizační podmínky
- Řízení školy
- Personální podmínky školy
- Spolupráce se zákonnými zástupci, s rodinou
- Vzdělávací obsah
- Hodnocení pedagogických pracovníků
- Hodnocení vzdělávacích výsledků

Rozvržení hodnocení:

- Kontroly – dle plánu
- Pozorování a monitoring – denně
- Hospitace – dle plánu
- Vyhodnocování pedagogické diagnostiky – 3 x ročně
- Hodnocení práce školy pomocí dotazníkového šetření – 1x ročně

Hodnocení provádí:

- Práce všech zaměstnanců školy, její průběh a výsledky – ředitelka školy
- TVP a jeho funkčnost, třídní tematické plány, soulad TVP s ŠVP a RVP PV, kvalitu podmínek vzdělávání, výsledky vzdělávání – učitelky MŠ
- Hodnocení činností ve třídě – děti společně s učitelkami

- Průběh a podmínky vzdělávání v souvislosti s provozními aspekty – provozní pracovníci
- Další podněty, konzultace, diskuze, dotazníkové šetření – zákonní zástupci dětí navštěvující MŠ

Evaluační tabulka je přílohou tohoto ŠVP.

8. Závěr

Tento školní vzdělávací program byl vytvořen na základě závazného dokumentu – RVP PV, dále podle odborných znalostí, poznatků, přesvědčení i podle zkušeností z praxe všech, kdo se na něm podíleli.

Použity byly tyto zdroje:

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (úplné znění k 1. lednu 2018)
 Zákon č. 561/2004 Sb., Zákon o předškolním, základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělávání
 Vyhlášky MŠMT
 DANIŠ, Petr. *Děti venku v přírodě: ohrožený druh?*. 2017. Praha: Pro MŽP Tereza, vzdělávací centrum, z. ú. ISBN 978-80-7212-610-1.
 KREJČOVÁ, Věra, Jana KARGEROVÁ a Zora SYSLOVÁ. *Individualizace v mateřské škole*. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0812-9.
 Konkretizované očekávané výstupy, č.j. MSMT – 9482/2012-22
 Desatero pro rodiče dětí předškolního věku, č.j. MSMT – 9482/2012-22

EVALUAČNÍ TABULKA MŠ BAJKALSKÁ				
OBLAST EVALUACE	METODA	ČASOVÉ ROZVRŽENÍ	ODPOVĚDNOST	VÝSLEDEK
Cíle ŠVP, naplňování	Soulad s TVP, ŠVP, RVP. Zápis v třídní knize, soulad ŠVP a RVP	1. a 2. pololetí	učitelky, ředitelka	
Podmínky vzdělávání, životospráva	Kontrola jidelniček, monitoring časových intervalů mezi jídly, pobyt venku	Týdně, měsíčně, průběžně	Vedoucí školní jidelny, ředitelka	
Podmínky vzdělávání, věcné podmínky	Monitoring, kontrola	1 x za pololetí	učitelky, ředitelka	
Podmínky vzdělávání, psychosociální podmínky	Hospitace	Dle plánu hospitací	Ředitelka	
Podmínky vzdělávání, organizační	Monitoring, kontrola	Průběžně	Ředitelka	
Podmínky vzdělávání, řízení MŠ	Monitoring, kontrola	Průběžně	Ředitelka	
Podmínky vzdělávání, personální	Kontrola, diskuze, konzultace	Měsíčně	Ředitelka	
Podmínky vzdělávání, spolupráce s rodinou	Konzultace a diskuze, dotazníková šetření, společné akce	Denně, konec školního roku - dotazníkové šetření	Učitelky, ředitelka, využití externích agentur	
Vzdělávací obsah	Monitoring, hospitace	Dle plánu hospitací	Ředitelka	
Hodnocení pedagogů, sebehodnocení	Motivační pohovor, autoevaluace	Ročně	Ředitelka, učitelky	
Vzdělávací výsledky	Hodnocení týdenních plánů, portfolio dítěte	Průběžně	Učitelky, ředitelka	

